

บทคัดย่อ

หัวหน้าโครงการ ดร.ไพรัช พิบูลย์รุ่งโรจน์
Email me@pairach.com
ระยะเวลาดำเนินการ 1 พฤษภาคม 2558 – 30 เมษายน 2559

โครงการนี้มีวัตถุประสงค์หลัก 4 ประการ ได้แก่ (1) ศึกษาสภาพทั่วไปของระบบโลจิสติกส์และผังเมือง ณ ปัจจุบัน ในจังหวัดสตูลและเขตพื้นที่ภาคใต้ตอนล่าง (ชายฝั่งอันดามัน) (2) ศึกษาความเป็นไปได้ในการปรับปรุงหรือเปลี่ยนแปลงระบบโลจิสติกส์และผังเมืองจังหวัดสตูลและเขตพื้นที่ภาคใต้ตอนล่าง (ชายฝั่งอันดามัน) ให้เอื้อต่อระบบโลจิสติกส์และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพื่อรองรับโครงการท่าเรือน้ำลึกปากบารา ตลอดจนความพร้อมของผู้มีส่วนได้เสียในพื้นที่ทั้งภาครัฐและเอกชน (3) ศึกษาผลกระทบทางด้านโลจิสติกส์และผังเมืองจากการใช้ประโยชน์ต่อเนื่องจากการสร้างท่าเรือน้ำลึกปากบาราที่มีต่อชุมชนในจังหวัดสตูลและพื้นที่ใกล้เคียง (4) จัดทำข้อเสนอแนะและแนวทางเพื่อปรับปรุงระบบโลจิสติกส์และผังเมืองจังหวัดสตูลและเขตพื้นที่ภาคใต้ตอนล่าง (ชายฝั่งอันดามัน) ให้เหมาะสมกับโครงการท่าเรือน้ำลึกปากบารา โดยให้ความสำคัญกับสิ่งแวดล้อมเพื่อมุ่งสู่เศรษฐกิจสีเขียวที่ยั่งยืน ตลอดจนพัฒนาข้อเสนอแนะเชิงนโยบายและแนวทางการจัดการสำหรับเอกชน โดยมีขอบเขตพื้นที่ของการศึกษา ได้แก่ พื้นที่จังหวัดสตูลและจังหวัดใกล้เคียง รวมถึงพื้นที่แนวเส้นทางรถไฟเชื่อมโยงท่าเรือน้ำลึกปากบาราและท่าเรือน้ำลึกสงขลาแห่งที่ 2 มีวิธีการศึกษาสำหรับวัตถุประสงค์ทั้ง 4 ด้านได้แก่ การวิเคราะห์ห่อภิมาณ (Meta-Analysis) การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันและสมการเชิงโครงสร้าง (Confirmatory Factor Analysis and Structural Equation Modelling) และการวิเคราะห์เดลฟาย (Delphi Method) โดยมีเครื่องมือได้แก่การเก็บแบบสอบถาม และการประชุมกลุ่มย่อยเพื่อระดมความคิดเห็น

ผลการศึกษาแบ่งตามวัตถุประสงค์ พบว่า (1) สำหรับศักยภาพเบื้องต้นของโครงการท่าเรือน้ำลึกปากบารา พบว่า หากโครงการแล้วเสร็จ จะทำให้มีการขนส่งสินค้าของภาคใต้ทั้งนำเข้าและส่งออกรวมมากกว่า 1.8 ล้าน TEUs รวมไปถึงสินค้าจากภาคอื่นและสินค้าจากประเทศจีนด้วย (2) การศึกษาความเป็นไปได้ในการปรับปรุงหรือเปลี่ยนแปลงระบบโลจิสติกส์ให้เอื้อต่อระบบระบบโลจิสติกส์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม โดยยกตัวอย่างเทคโนโลยีที่สามารถประยุกต์ใช้ในการดำเนินการของท่าเรือ เช่น ระบบ Intelligent Transportation Systems นอกจากนี้การศึกษาคือความพร้อมของผู้มีส่วนได้เสียในการปรับปรุงระบบโลจิสติกส์สีเขียวในพื้นที่ จากการประชุมกลุ่มแบบมีส่วนร่วม (Focus Group) พบว่า ประเด็นที่ยากให้มีการพัฒนาปรับปรุงมากที่สุด ได้แก่ การออกกฎ ระเบียบควบคุมกิจกรรมโลจิสติกส์ให้เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมอย่างชัดเจน รวมไปถึงการจัดการปัญหาการจราจรจากการขนส่งอย่างมีประสิทธิภาพ (3) การศึกษาผลกระทบทางด้านโลจิสติกส์และผังเมืองจากการสร้างท่าเรือน้ำลึกปากบาราที่มีต่อชุมชน พบว่า ณ ระดับความเชื่อมั่นที่ร้อยละ 95 ประชาชนชาวจังหวัดสตูลและพื้นที่ใกล้เคียงเห็นว่า ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการสนับสนุนโครงการท่าเรือปากบารา

เรา ได้แก่ ปัจจัยด้านระบบโลจิสติกส์ในพื้นที่ ปัจจัยด้านความเชื่อมั่นในหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และ ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม ตามลำดับ โดยปัจจัยด้านผลกระทบทางสิ่งแวดล้อมจะส่งผลทางลบต่อการสนับสนุนโครงการ ฯ (4) ข้อเสนอแนะในการพัฒนาระบบโลจิสติกส์สีเขียวของจังหวัดสตูลและพื้นที่เส้นทางสะพานเศรษฐกิจเชื่อมโยงท่าเรือท่าลิปะปากบาราและท่าเรือท่าลิปะสงขลาแห่งที่ 2 จากการประชุมรับฟังความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องและคณะกรรมการที่ปรึกษาโครงการ พบว่า ผู้ที่เกี่ยวข้องเห็นว่า การพัฒนาท่าเรือท่าลิปะปากบาราอยากให้มีการศึกษาเพิ่มเติม ทั้งประโยชน์ต่ออุตสาหกรรมฮาลาล ซึ่งเป็นอุตสาหกรรมที่สำคัญในพื้นที่ รวมไปถึงอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว เนื่องจากพื้นที่จังหวัดสตูลและจังหวัดใกล้เคียงมีสถานที่ท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงหลายแห่ง นอกจากนี้ควรมีการชี้แจงผลการศึกษาและผลที่จะเกิดขึ้นจากการมีโครงการ ฯ ต่อประชาชนในพื้นที่อย่างชัดเจน

Abstract

Project Leader	Dr. Pairach Piboonrungrroj
Email	me@pairach.com
Period	1 st May 2015 - 30 th April 2016

This project aims to (1) explore the current situation of logistics and urban planning in Satun province and provinces in the lower southern region of Thailand that related to the Pakbara Port deep-sea port project, (2) examine the opportunities to redesign logistics system and urban plan to support the green logistics and eco-town of the Pakbara deep-sea port and assess readiness of stakeholder in the area, (3) assess impacts of Pakbara deep-sea port on logistics system and urban plan in the surrounding area, and (4) provide policy recommendations to redesign logistics system and urban plan of the surrounding area of the Pakbara deep-sea port under the concept of sustainable economic development. The main scope of this project is the surrounding area of the Pakbara deep-sea port (Satun province). This project utilised meta-analysis of the previous studies to identify main factor and impacts, also conducting confirmatory factor analysis to identify main impacts, then organising a focus group meeting to develop the recommendations and research implication with the local stakeholders.

The research findings, according to each objectives are: (1) it was found that the Pakbara deep sea port will be able to handle imports and exports up to 1.8 million TEUs of Thai and international products. (2) to develop sustainable logistics system, advanced technology such as Intelligence Transport System (ITS) is essential. Also the focus group concluded that there should a regulation revision to facilitate the international trade as well as the development of efficient traffic management. (3) the survey and confirmatory factor analysis revealed that factors affecting the local supports for Pakbara port are trust in local and central public organisations and perceived environmental impacts. (4) the focus group meeting suggested that there should be the development of local industries such as halal industry, rubber and tourism. Also government should provide more information about the port and its expected impact to the local explicitly.